

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 194/2026-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca, [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Kuzmom, Floriánska 19, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 8Tos/78/2025-62 z 3. decembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 9. februára 2026 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o priznanie náhrady trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ po uplynutí zákonom ustanovenej časti výkonu trestu odňatia slobody uloženého za spáchaný zločin obchodovania s ľuďmi požiadal o podmieneného prepustenie z jeho výkonu. Mestský súd Košice uznesením sp. zn. 4PP/47/2025 z 9. októbra 2025 sťažovateľovu žiadosť zamietol. Vychádzal z hodnotenia ústavy na výkon trestu odňatia slobody, ktorý podmienené prepustenie neodporučil, zo sťažovateľovho odpisu z registra trestov, ako aj z odsudzujúceho

rozsudku súdu. Zdôraznil charakter spáchanej trestnej činnosti, ale aj osobu odsúdeného sťažovateľa, ktorý bol viacnásobne súdne trestaný prevažne za majetkovú trestnú činnosť a okrem disciplinárnych odmien boli vo výkone trestu odňatia slobody evidované aj poznatky s negatívnym významom (v októbri 2024 mal pozitívny test na prítomnosť drog v moči). Z toho mestský súd vyvodil, že nedošlo k adekvátnemu polepšeniu a nie je dôvodné predpokladať, že by sťažovateľ v prípade prepustenia viedol riadny život. Program zaobchádzania plní sťažovateľ iba čiastočne. Sťažovateľ nijako neverifikoval, ako by si v prípade podmieneného prepustenia zabezpečoval príjmy na živobytie. Podľa hodnotenia sťažovateľ vykazuje stredné riziko recidívy a resocializačná prognóza je menej priaznivá. Tieto obavy nevyváži ani rodinné zázemie a nepriaznivý zdravotný stav jeho syna, čo sú okolnosti, ktoré existovali aj v čase spáchania trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený.

3. Sťažovateľovu sťažnosť proti uzneseniu mestského súdu krajský súd napadnutým uznesením z 3. decembra 2025 zamietol. Zhrnul, že správanie odsúdeného sťažovateľa je prevažujúco na požadovanej úrovni. Správanie voči príslušníkom ústavu má v bežnom kontakte slušné, authority rešpektuje, avšak vyskytli sa aj nedostatky. V júni 2023 bol pristihnutý, ako realizuje nákupy vecí osobnej potreby iným odsúdeným, v novembri 2023 nešetrne zaobchádzal so zverenými vecami, v auguste 2024 na ambulancii všeobecného lekára predstieral ochorenie a v októbri 2024 mal pozitívny test na prítomnosť drog v moči. Doteraz bol štyrikrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Do ponúkaných aktivít v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zapája. V ostatnom voľnom čase sleduje televízne vysielanie, hráva karty a cvičí vlastnou váhou. Pracovne nie je zaradený. V rámci oddielu sa zapája do aktivít súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti, je dlhodobo základným členom oddielovej brigády pri čistiacich prácach v jedálni pre odsúdených. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava korešpondenčne a telefonicky s družkou a deťmi. V pravidelných intervaloch realizuje videonávštevy. Postoj k trestnej činnosti je kritický. Odsúdený sťažovateľ stanovený program zaobchádzania plní čiastočne. Resocializačná prognóza je podľa nástroja hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti CRA menej priaznivá. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Sťažovateľ má v registri trestov päť záznamov prevažne pre majetkovú trestnú činnosť, zároveň už vykonal dva nepodmienečné tresty odňatia slobody. Preskúmané závery mestského súdu sú tak podľa názoru krajského súdu správne a zákonné.

III.

Argumentácia sťažovateľa

4. Podľa sťažovateľa je zrejmé, že charakter jeho trestnej činnosti a jeho kriminálna minulosť boli rozhodujúcimi dôvodmi zamietnutia jeho žiadosti o podmienené prepustenie, hoci uvedené okolnosti majú podľa judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 509/2022) plniť iba úlohu doplnkového kritéria. Súdy mali podľa názoru sťažovateľa zohľadňovať predovšetkým okolnosti, ktoré sťažovateľ mohol v priebehu výkonu trestu ovplyvniť – priebeh výkonu trestu, plnenie programu, pracovná a výchovná aktivita a reálna resocializačná prognóza. Plnením svojich povinností sťažovateľ jednoznačne preukázal polepšenie, na čo konajúce súdy neprihliadli a svoje rozhodnutie založili v prevažnej miere na charaktere trestnej činnosti a odsúdeniach evidovaných v registri trestov, čo sú okolnosti, ktoré už sťažovateľ v rámci výkonu trestu odňatia slobody ovplyvniť nemohol.

5. Z napadnutého uznesenia nevyplýva, na základe akých úvah krajský súd dospel k záveru o nesplnení materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia. Súdy sa nevyrovnali s pozitívnymi charakteristikami výkonu trestu sťažovateľom. Počas šiestich rokov doterajšieho výkonu trestu boli evidované len štyri negatívne záznamy prevažne marginálneho charakteru, ktoré samy osebe nemôžu spochybniť dlhodobo pozitívne hodnotenie sťažovateľovho správania. Absencia odpovede na otázku, prečo systematické plnenie povinností, dlhodobo pozitívne správanie sťažovateľa, neexistencia disciplinárnych postihov a jeho preukázateľné resocializačné snahy nepostačujú aspoň na vytvorenie odôvodneného očakávania vedenia riadneho života na slobode, robí napadnuté rozhodnutie ústavne nepreskúmateľným.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Úlohou ústavného súdu nie je preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel napadnuté uznesenie, a ani odpovedať na to, či malo byť žiadosti sťažovateľa o podmiennečné prepustenie vyhovené. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na posúdenie otázky, či sa krajský súd s argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či má súdom zvolená interpretácia aplikovaných právnych noriem ústavnoprávne akceptovateľný charakter, teda či nie je výsledkom zjavného právneho omylu. Z ústavy a ani zo sťažovateľom uvádzaných medzinárodných ľudsko-právnych katalógov totiž nevyplýva právo na to, aby bolo návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie vyhovené, a preto je posúdenie splnenia zákonných podmienok na taký postup na úvahe konajúceho súdu.

7. Z § 66 Trestného zákona vyplývajú tri kumulatívne podmienky podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený môže byť podmiennečne prepustený (i) po výkone príslušnej časti trestu (formálna podmienka) v prípade, ak (ii) vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka), pričom (iii) možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život (druhá materiálna podmienka – m. m. napr. IV. ÚS 581/2020). Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Z napadnutého uznesenia pritom vyplýva, že krajský súd konštatoval splnenie formálnej podmienky a zároveň akcentoval nesplnenie oboch materiálnych podmienok. Tie zároveň skúmal v ich spojitosti, čo nie je ústavne neudržateľný prístup.

8. Krajský súd v rovine skúmania prvej materiálnej podmienky upriamil pozornosť na štyri prípady nedostatkov v správaní sťažovateľa počas výkonu trestu odňatia slobody. V júni 2023 bol pristihnutý, ako realizuje nákupy vecí osobnej potreby iným odsúdeným, v novembri 2023 nešetrne zaobchádzal so zverenými vecami, v auguste 2024 na ambulancii všeobecného lekára predstieral ochorenie a v októbri 2024 mal pozitívny test na prítomnosť drog v moči. Z § 66 Trestného zákona pritom nevyplýva, že by v procese hodnotenia plnenia povinností a správania odsúdeného vo výkone trestu bolo možné v neprospech odsúdeného zohľadňovať len také okolnosti, ktoré naplňajú skutkovú podstatu disciplinárneho deliktu. Krajský súd pritom neopomenul pozitívne aspekty správania sťažovateľa vo výkone trestu odňatia slobody, ako sa to usiluje v ústavnej sťažnosti sťažovateľ navodiť. Konštatoval, že správanie sťažovateľa je prevažujúco na pozitívnej úrovni. Nadväzne však krajský súd, obrátiac obsahovo pozornosť na druhú materiálnu podmienku podmiennečného prepustenia, zdôraznil, že sťažovateľ podľa hodnotenia ústavu na výkon trestu

odňatia slobody plní plán zaobchádzania iba čiastočne, riziko recidívy bolo uňho hodnotené ako stredné a resocializačná prognóza ako menej priaznivá.

9. Ústavný súd konštatuje, že krajský súd pomeriavanie pozitívnych a negatívnych aspektov správania sťažovateľa v doterajšom výkone trestu odňatia slobody vyhodnotil ako svedčiace proti záveru o splnení prvej materiálnej podmienky. To celkom jednoznačne vyplýva z jeho kategorických konštatovaní na stranách 8 a 9 napadnutého uznesenia. Ak pri tomto vyvažovaní prihliadol na trestnú minulosť sťažovateľa a na charakter trestnej činnosti, za ktorej spáchanie vykonáva trest odňatia slobody, zjavne tak robil preto, aby naznačil očakávania na kvalitu správania sťažovateľa vo výkone trestu. Popísaný prístup krajského súdu neodporuje nielen dikcii § 66 ods. 1 a 2 Trestného zákona, ale ani sťažovateľom zdôrazňovanej judikatúre ústavného súdu formulujúcej požiadavku, aby sa okolnosti, ktoré už odsúdený nemôže ovplyvniť, nestali primárnym dôvodom zamietnutia jeho žiadosti o podmieňené prepustenie. Z predmetnej judikatúry však nevyplýva, že by takéto „minulé“ okolnosti nemohli zohrávať ani len funkciu doplnkového kritéria. Krajský súd judikované požiadavky podľa názoru ústavného súdu dostatočne naplnil. Nie je preto ústavne neudržateľný sumarizačný záver krajského súdu, podľa ktorého u sťažovateľa nedošlo k polepseniu umožňujúcemu konštatovanie naplnenia materiálnych podmienok na podmieňené prepustenie a podľa ktorého vzhľadom na závažnosť skutku, jeho stredné riziko recidívy a menej priaznivú resocializačnú prognózu, čo je spojené len s čiastočným plnením programu zaobchádzania, doteraz vykonaná časť trestu nepostačuje na nápravu sťažovateľa.

10. K argumentácii sťažovateľa namietajúcej zohľadňovanie jeho trestnej minulosti ešte ústavný súd považuje za nutné v súlade so svojou rozhodovacou praxou (m. m. napr. III. ÚS 192/2023) podčiarknuť, že priamo v zákonomnom texte je pre súd obsiahnutý príkaz, aby pri rozhodovaní o podmieňenom prepustení reflektoval na povahu spáchaného trestného činu (§ 66 ods. 2 Trestného zákona). Zároveň zodpovedá účelu uvedeného ustanovenia, ak sa očakávanie toho, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, odvodzuje od prítomnosti (teda od správania odsúdeného vo výkone trestu), ale v určitej miere aj retrospektívne, teda pohľadom na trestnú minulosť odsúdeného. Ako rozporné s imperatívom ochrany základných práv by mohli byť zhodnotené také závery súdov, ktoré by spočívali len v paušálnom odkaze na počet predošlých odsúdení sťažovateľa (m. m. napr. III. ÚS 192/2023). V prípade sťažovateľa to tak nebolo, keďže krajský súd sa zameril nielen na počet predchádzajúcich trestných odsúdení, ale tieto vyhodnocoval aj materiálne so zreteľom na závažnosť a charakter kriminálnej činnosti sťažovateľa, za ktorú vykonáva trest odňatia slobody, a to vo vzťahu k prognóze vedenia riadneho života. Krajský súd podotkol, že sťažovateľ bol dosiaľ 5-krát odsúdený pre majetkové trestné činy a dvakrát vykonával nepodmieňený trest odňatia slobody. Zjavne teda ani predchádzajúce odsúdenia a dvojnásobný výkon nepodmieňených trestov odňatia slobody nemali požadovaný preventívny a resocializačný účinok, keďže sťažovateľovi nezabránili v ďalšom páchaní závažnej trestnej činnosti obchodovania s ľuďmi.

11. Ústavný súd sumarizačne uzatvára, že krajský súd prognózu vedenia riadneho života sťažovateľa pritom neposudzoval iba na základe jeho minulého správania, ale v konkrétnej spojitosti s ďalšou okolnosťou, a to menej priaznivou resocializačnou prognózou (stredné riziko sťažovateľovej recidívy). V danom prípade ide o faktor, ktorý možno v procese hodnotenia vyhliadky vedenia riadneho života po podmieňenom prepustení z výkonu trestu korektne zohľadňovať aj podľa rozhodovacej činnosti ústavného súdu (m. m. napr. I. ÚS 686/2024).

Závery krajského súdu o nesplnení materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia tak nemožno v celkovom hodnotiacom profile kvalifikovať ako selektívne, resp. jednostranné, pretože oporu nachádzajú vo všestrannom a skutkovo primeranom zhodnotení sťažovateľovej minulosti, v doterajšom pôsobení aktuálneho výkonu trestu v kontexte nie vždy korektného správania sťažovateľa, ako aj v neuspokojivom vyhodnotení možností sťažovateľovej nápravy. Z uvádzaných dôvodov sú závery krajského súdu ústavne udržateľné, a preto nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny.

12. Nemožno dospieť k záveru o porušení práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru, keďže k obmedzeniu jeho osobnej slobody v súčasnosti dochádza na základe ústavnou sťažnosťou nenamietaných rozhodnutí, ktorými mu bol uložený trest odňatia slobody (m. m. napr. III. ÚS 85/2025, III. ÚS 254/2025).

13. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím orgánu verejnej moci (v danom prípade napadnutým uznesením, pozn.) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených práv, a to buď pre deficit relevantnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základnými právami, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (m. m. napr. I. ÚS 286/2023, III. ÚS 211/2025). Ústavný súd uvádza, že so zreteľom na závery uvedené v tomto uznesení chýba relevantná súvislosť medzi napadnutým uznesením a sťažovateľom označenými referenčnými normami. Preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k zisteniu, že napadnuté uznesenie nesignalizuje možnosť porušenia sťažovateľom označených práv, z čoho rezultuje, že dôvodnosť ústavnej sťažnosti nie je potrebné preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa preto ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

14. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa návrhom sťažovateľa na zrušenie napadnutého uznesenia a vrátenie veci krajskému súdu na ďalšie konanie. Z identického dôvodu sa ústavný súd nezaoberal ani sťažovateľovou požiadavkou smerujúcou k priznaniu náhrady trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2026

Robert Šorl
predseda senátu